

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, poštni predal šte. 168.

Naslov za telegrame: »Naprej«, Ljubljana.

13.807.

NAPREJ

glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

LJUDSKI GLAS

Letnik VI., šte. 50.
Četrtkova
»Naprejeva« številka
izhaja kot tednik:

Glasilo
Kmetско-delavske zveze
Stane letno 60 Din — mesečno 5 Din

Nova pota.

Novotarije so bile vedno osovražene. Le ženska moda je imela izjemo, pa le pri ženskah samih, ker moške ali očetje tudi to vrsto novotarij niso nikoli posebno ljubili. Novotarije so preganjale države, preganjala je novotarije s posebno vneto krščanska cerkev in danes — sovražijo novotarije tudi posebna vrsta socialistov. Ako zasledujemo vse vrste nasprotnikov različnih novotarij, ugotovljamo, da so preganjali nove ideje, nove iznajdbe, razkritja in smernice ljudje, ki so hoteli — gospodovati.

Delavstvu se danes veliko pripoveduje. Danes prihajajo med delavce ljudje iz onih vrst današnje človeške družbe, ki navadno delavstvo podcenjuje ali pa prezira. In vsi tisti poklicani in nepoklicani odrešniki pripovedujejo delavstvu po svoje različne načine rešitve. In delavstvo večinoma vedno naseda na limanice in demagogijo enkrat temu, jutri onemu. To pa zaradi tega, ker delavec danes, čeprav se ga še vedno povsod podcenjuje, vendarle sam tudi išče in premišljuje. Žalibog, da ni vedno srečno. Iz tega razloga je postalo najbrže pri nekaterih ono mnenje, da se niso delavci še ničesar naučili.

Nekaj pa vendarle delavec tudi sam čuti, nekaj se mu ne zdi prav. On čuti n. pr. posledice sedanje gospodarske

krize in išče zaradi tega pomoči in si- cer večinoma le v materialnem oziru. Eni se zatekajo k individualni samopomoči in iščejo postranski zaslužek, drugi pa slišijo pripovedovati o organizaciji in postanejo njeni člani le iz sebičnih nagibov. Le malo jih je, ki bi vse štiri vrste delavskih organizacij vpoštevali idejno z ozirom na končni cilj, t. j. odrešitev proletariata.

V borbi za obstanek so to ravno strokovne organizacije, ki se k njim delavci povečini z zaupanjem zatekajo. In če je danes splošno znano, da je življenje čimdalje težje, bi pričakovali, da se n. pr. tiste strokovne organizacije kar očitno večajo. Znano pa je, da je baš nasprotno. Nekaj torej ni v redu in izgleda, kakor da bi to delavci brez posebnih razlag instinktivno čutili. Zaradi tega oglejmo si vzroke delavske organizacije.

V srednjem veku v dobi fevdalizma je vladala le mala obrt. V mestih in trgih so imeli obrtniki vsak točno določen svoj delokrog, ki ga ni smel nihče prekoračiti. O prostem razmahu trgovine v detajlu ali pa obrtnikarokodelca potom konkurence n. pr. ni bilo govora. Človeštvo se je dalo takrat stisniti v določene meje in se je pokoravalo vsem odredbam baje od boga samega za to določeni gosposki in duhovnom.

Kar je bilo mogoče določiti ljudem, ni bilo mogoče predpisati za človeški

razum. Človek je premišljeval in znašel je iznajdbe in v isti dobi pojavili so se narodno-gospodarski reformatorji, ki so razglašali posameznikovo svobodo — liberte in nastala je doba liberalizma »Laissez faire — laissez passer« so naglašali vsi nasprotniki prejšnjega gospodarskega sistema, takozvanega merkantilizma. Svobodna trgovina, svobodna obrt in svoboden bodi človek.

Človek je res postal svoboden, pač pa gospodarsko prešibek. Duševno in gospodarsko šibke ljudske mase, katerih se je popolnoma polastil liberalizem, da jih vrže v zopetno suženjstvo potom kapitalizma, ki se je iz prehodnega liberalizma sočasno z novimi in novimi tehničnimi iznajdbami bil izcimil.

V tej dobi pa se pojavi Karol Marks in znanstveno očrta razvoj in posledice kapitalizma. V tej dobi postanejo še drugi in vsi se trudijo paralizirati kapitalistično požrešnost, ki si je hotela svobodo in življenje lastiti sama za se, ko delavstvo na drugi strani ni imelo niti najnujnejšega. Vsi tisti prvi pionirji v delavskem gibanju so prišli do prepričanja, da si mora delavstvo pomagati kot organizirana celota na podlagi skupnosti in v tej dobi vidimo prve početke organizirane družbe — societe — torej socializma.

Kmalu nato so spoznali, da bi bilo koristno, imeti zaradi uspešnejšega

delovanja organizacije s posebnimi nalogami. In tako so postale politične, kulturne, strokovne in gospodarske organizacije. In čeprav je vsaka imela svoj lastni delokrog, so vendar vse štiri bile last in domovina enih in istih t. j. socialistov.

Kakor danes, so tudi takrat večsah le premalo naglaševali končni cilj, ali mogoče, da ga je delavstvo radi večje oddaljenosti le nekako megleno pojmovalo. Več so vlekli momenti materialne neposredne pomoči. Iz tega se je razvila doba takozvanega idealnega socializma pod geslom: pomagaj si vsak sam in bo pomagano celi družbi, oziroma delavstvu. V tej dobi je zadostovalo za socialiste, da so obiskovali gostilne, katere je bil lastnik ali najemnik socialist. Tudi glede nakupovanja vseh drugih potrebščin pri socialističnem trgovcu ali obrtniku od strani vseh, ki so bili ali idejno socialistične, ali pa le slučajno protikapitalistične orientacije je bilo vse v redu, ker se je iz takratnih nacionalnih bojov preneslo v socialistične vrste geslo: Svoji k svojim! Globokejšje pojmovanje socializma v tej dobi je širšim masam manjkalo in tudi agitacija se je čisto vršila le v tej smeri z izgovorom, da je to le prehodno, da idejno stran socializma ljudstvo ne more pojmovati; glavna stvar je, da je delavstvo v delavskih organizacijah, v delavski stranki, pri delavskih zavodih itd.

Pregled organizacij SSI in KDZ od maja 1924 do novembra 1924

(vpošteva se samo člani, ki so plačali prispevke, in organizacije, ki so obračunale pokrajinskemu tajništvu SSI in KDZ v Ljubljani).

Zaporedna št.	Stalna št.	Organizacije	Člani „Svoje“ 30. septembra 1924	Stalni, jevni naročni ki „Napreda“	Rednih članov je bilo					Zamudniki	Prispevki teh zamudnikov		1924 v mesecu XI. rednih članov	Izmed teh članov so zadnji mesec plačali po Din																	Pokrajinsko tajništvo je prejelo:	progres. davka																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
					1924						Din	p		2	3	4	5	6	8	10	12	15	20	25	30	40	50	75	100	med 100		pristopnine	skupaj		Popr. od člana																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
					VI.	VII.	VIII.	IX.	X.																								Din	p	2	3	4	5	6	8	10	12	15	20	25	30	40	50	75	100	med 100	pristopnine	Din	p	Din	p																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
1	1	Bizeljsko	2	—	20	20	20	23	26	—	—	—	26	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Ker pa se je socializem le tako pojmoval, se je zgodilo, da je delavstvo nasedalo najrazličnejšim demagogom in da so sami voditelji uganjali velike neumnosti, kakor n. pr. ministerializem v skrajno reakcionarni državi, t. j. delovanje z izrazitimi kapitalisti skupaj. Tako je nastal oportunizem, t. j. pozabljanje na revolucionarne namene socializma. Če so pa to nekateri pozabili, niso to pozabili vsi in je tako prišlo v delavskih vrstah do razkola, nastal je komunizem. Ker so pa pri tej cepitvi igrali svojo vlogo tudi drugi momenti, ne samo boj proti oportunizmu, je tudi komunizem zabredel v ravno iste grehe, kakršne so očitali socialistom.

Posledica cepitve in medsebojnih bojev delavstva je pa bila, da so se posameznih organizacij polastile različne struje tako, da je med onimi stiri vrstami organizacij izginil tisti nujni kontakt, ki so si ga prvoustavitelji zamišljali. Zato so nastale nove delavske organizacije, novi listi in publikacije, ki jih je delavstvo moralo vzdrževati, kar je danes precej težko delavstvu, z ozirom na težak gospodarski položaj, ki ga kapitalisti skušajo zdraviti danes večinoma na račun delavstva. V tej situaciji, ki vlada danes, so zgubile iz teh razlogov svojo ostrino n. pr. stavke, ki so poprej bile še najhujše orožje delavstva. Pa še drugi moment je, radi katerega se je stavka že preživela. Delavstvo je namreč opazilo, da je stavka prvič dvorezno sredstvo, ki od strani delavstva zahteva tudi žrtve. Drugič je delavstvo zapazilo, da ko si je recimo potem meznega boja nekaj pridobilo, da je to pridobitev ali še več vzela zopet povečana draginja, ki pa seveda narakuje zopet nove zahteve delavcev napram delodajalcem.

Tukaj pa pride vprašanje, ali se mora stvar tako sukati do neskončnosti? Delavstvo to dobro občuti, da tako naprej ne gre, da nekaj ni v redu. Žalibog, da namesto, da bi se lotilo dela in iskalo novih potov iz te klobocije, postane vedno bolj apatično tisto, kar si kapitalizem tako iskreno želi, in tisto, kar je delavstvu najbolj škodljivo.

In kako torej ven iz te zamotane situacije?

Iz prej navedenega in iz svojega lastnega življenja je vsak količkaj trezno misleči delavec z lahkoto spoznal, da n. pr. v dosedanjih strokovnih organizacijah način njihovega najpomembnejšega dela, t. j. nabiranje prispevkov in iste nalagati čisto pri kapitalističnih hranilnicah, da se jih potem enostavno porabi v meznih bojih kot strokovne podpore, je že precej zastarel in za današnje čase popolnoma odrekel. Zato se morajo gospodarski boji delavstva prenesti potem strokovnih organizacij v gospodarske organizacije delavstva, katere je treba tudi sedaj, čeprav v težkem gospodarskem položaju, nemudoma ustvarjati. Delavstvo mora poleg konsumnih društev imeti tudi produktivne zadruge, v katere naj bi se investirali eventualni prispevki, namenjeni za strokovne fonde. Kapitalizem si je v v ojnem in neposredno povojnem času nabasal žepe, nakar je ustvaril večinoma umetno gospodarsko krizo s tem, da sam živi od nakupljenega kapitala in pusti le malo delati v svojih reduciranih podjetjih. Izgovarja se, da se ne izplača, čeprav bi bil konsum gotovih industrijskih izdelkov med ljudskimi masami velik. Zato je treba privatni kapitalizem izločiti in ga pustiti popolnoma na strani ter pričeti mora delavstvo samo z izdelovanjem zaenkrat vsaj vseh najnujnejših potrebščin v svojih lastnih produktivnih zadrukah za potrebo svojih članov, ne pa za spekulacijo, kakor kapitalisti. To bi bil tudi velik korak k uresničenju socializma, približanju k novemu družabnemu redu in pa faktični boj proti kapitalizmu, ki ga z besedami in plamtečimi gesli in govori ne bomo ubili.

Sedaj pa pride še to, kar je za današnji težki gospodarski položaj delavca najbolj važno. Vsak bo rekel na ta-le načrt, da že sedaj komaj izhaja in če je še toliko zaveden, da mu ni mogoče biti član vseh dosedanjih delavskih organizacij, biti naročen na razne delavske liste, kupovati knjige

in brošure, obiskovati delavske predstave in druge prireditve. Vsak prizna, da je to resen problem. Kako pridemo pa tukaj v okoliš?

Edini izhod je, da si ustvarimo enotno organizacijo, ki bi zapopadla vse vrste delavskih organizacij z njihovimi nameni potom tozadevnih sekcij, nekaj skupni dom za vse, kar živi od dela svojih rok in svojih možganov, kjer bi se vsak lahko udeleževal, ne da bi mu bilo prej treba ustanavljati posebne nove organizacije. — Tak »Skupni dom« bi utegnil izdajati vsem potrebam odgovarjajoči delavski socialistični dnevnik, v njem bi strokovne sekcije res morale vršiti svoje naloge napram svojemu članstvu poleg golih in večnih meznih gibanj, gospodarska sekcija bi preskrbovala svoje člane z letno produkcijo po možnosti vseh življenjskih potrebščin in kulturna sekcija bi lahko vršila vse svoje številne naloge med delavstvom. Vse to bi se vzdrževalo potom skupne članarine enotno in progresivno urejene, kar je najbolj pravično.

Za nekaj podobnega se pretvarja naša sedanja »Sloga« in že sedaj nameravani »Skupni dom«. Izven kulturne sekcije so že vse druge v predpripravi na svojo življenjsko pot. O strokovni sekciji glej naš žepni koledar za leto 1925.

Še eno pa moramo dodati, in to je, da se nas radi tega načrta ljuto napada in se nas bo še napadalo in sicer kot najhujše razdirače delavskega pokreta, morda le radi tega, ker naravnost forsiramo — skupnost, ali če hočete — enotno fronto delavstva, seveda — potom enotne organizacije. Taka enotna fronta bi po našem mnenju držala in tudi delavstvu res kaj koristila, ker bi se v njej ne bilo treba bati, da ima kdo kake postranske namene.

Delavci seveda gledajo na celo stvar z nezaupanjem in marsikateri bo rekel, češ, taka novotarija! Situacija za delavstvo je sedaj težka, pa še vedno najbrže ne toliko, da ne bi dovoljevala cincati konservativno na starih organizacijskih oblikah. Ker pa so izgledi, da se gospodarska kriza še poveča prej ko zmanjša, se bo potem najbrže še marsikdo ojunail in bo z nami vred iskal novih potov v delavskem pokretu. Izgovori, češ, da nekaj podobnega ni bilo nikjer drugod pri večjih naprednejših narodih, ne držijo, ker so dotični narodi številčno večji, industrijsko razvitejši, kulturno naprednejši in še to, kar je najglavnejše, da se je tam delavski pokret razvil v prejšnji fazi razvoja, ko je še dosedanja oblika organizacij zadostovala. Danes p amoru vsak pametni le priznati, da je današnja doba drugačna od prejšnje z ozirom na gospodarski položaj in da zahteva ta nova doba in novi položaj novih potov v delavskih organizacijah. In delavstvo ima pravico, da išče novih potov, ker ne bi nič tako škodovalo delavstvu, kakor če bi hotelo ostati konservativno ali pa si postavilo neko organizacijsko obliko kot neizpremenljivo dogmo. Nihče nima tudi pravice koga zadrževati pri iskanju novih potov. Tako za drževanje bi bilo tako, kakor so hoteli svojčas ukazati Galileju, da ni res, da bi se zemlja sukala okrog sonca.

Nobenega tudi ne pregovarjamo, da ne sme trditi, da obstoječe razbijamo. Celokupnemu delavstvu pa to-le predlagamo v resno premišljevanje. Veliko jih pa je danes med delavstvom, ki nočejo danes nikamor, ne na levo, ne na desno. Evo vam, tukaj imate nekaj novega, kar poskusite! Ker je že veliko odreklo, kar je delavstvo poskusilo, je gotovo vreden tudi »Skupni dom«, da se preiskusi in mi upamo, da na ta način nastane res mir že na zemlji, za tiste, ki so dobre volje, zlasti če bodo vsi resno odločenja iskajoči z novim letom iskali tudi novih potov, in če jih najdejo, da bodo z zaupanjem tudi po njih začeli korakati.

Jos. Pastorek.

„Društvom in zasebnikom“

okruže prevajanje, prepisovanje in ekspedicijo raznih spletnih „Posredovalcev“ Ljubljana, Sv. Petra cesta 23. Prevzema v shrambo spise in dokumente.

Pred volitvami.

Sporočili smo že, kako se mešetari za enotne fronte delavstva, seveda šele tik pred volitvami, prej tega dotičniki, ki sedaj po enotni fronti delavstva toliko vpijejo, niso vedeli. Čudno čudovita stvar je to. Najbrže imajo ti različni enotnofrontarji ves čas »zašite oči« tako, da ne vidijo nikdar prej potrebe enotnosti delavskega pokreta, pa ne samo to, še trudijo se sami pridno, da sklicujejo strankine kongrese (12. avgusta 1923!) s pomočjo glavnega odbora v Beogradu, ki ne more imeti pravega pojma o pravem stanju delavskega gibanja v Sloveniji, ustanavljajo se različne »Zarje«, »Rdeči prapori«, »Ženski listi«, »Socialisti«, »Prosvetata«, UDR itd. Šele razpis volitev na en mah »odsije« vsem zašite oči in največji prejšnji razdruževalci postanejo najbolj agilni združevalci. V tazi združevalni maniji pozabi seveda tudi najboljši stari organizator na organizacijski princip in piše in razpošilja okrožnice in pisma ne na organizacije ampak le na posamezne osebe. Takega dela so zmožni le ljudje z zahrbtnimi nameni. Nam je pač stvar popolnoma jasna. Ljudje anarhistično-disidentskih namenov, ki so se z legalnimi organizacijskimi principi že skregali, potem pa svetu tolikrat že trobili, da naših organizacij ni, da so kje kvečjemu dve družini, ki imata toliko in toliko članov, od tistih ljudi, je samoumevno, da ni mogoče pričakovati tudi pred volitvami toliko »odšitih« oči, da bi znali vpoštevati obstoječe organizacije, pa ne vabiti na različne sestanke le posameznike, ki se nanje slučajno spomnijo. Privatni dopisi in okrožnice imajo tudi ta namen, da napravijo pred našim kongresom med našimi člani to, kar se iz nasprotne strani želi. Tak način dela v delavskem pokretu je podli hazard in zaplotnjakarstvo prve vrste. In če mi takim elementom, kar meni tebi nič ne pademo v naročje, si drznejo nesramni demagogi o nas trditi, da smo »zakrknježi« itd. V tem torej tiči ta cela zlobnost. S takimi ljudmi, ki se poslužujejo takih protioorganizacijskih sredstev in manir, s takimi ljudmi naj se brez nadaljnjega zedinimo, ali naj gremo v enotni delavski blok. S tem, da se skuša obdelavati posameznike iz vrst naših organizacij, je globoko pogažen organizacijski princip, ki smo ga mi tako visoko in že toliko časa hrabro pokoncu držali.

Različni dokazi govore za to, da je naša trditev precej točna če menimo, da pod klicom: delavci vkup, se skriva ponajvečkrat vse drugo, samo čisti delavski interesi ne. Tako n. pr. pri že vršilih se pogovorih so narodni socialisti poudarjali, da so pristaši etičnega socializma, da so za preroditev človeške družbe potom srca in duha na eni strani, na drugi pa so bili za rešitev krušnega vprašanja v prvi vrsti poudarjajoč, da delavec danes ne želi nič drugega kot večji kos kruha itd. Torej sama realna življenska vprašanja. Za to se nam je takoj zdelo, ali neboj morebiti gospodje okrog NSS s skupnim nastopom z drugimi strankami prikriti samo precejšnji primanjkljaj v svojih vrstah, ki jim ga je povzročila n. pr. Orjuna. Mogoče se tudi gospodje narodni socialisti v slučaju samostojnega nastopa, boje precejšnega plačila in obračuna radi glasovanja za »Obznano« itd. Ali ne bi to bili bolj važni vzroki pri NSS za enotno fronto, kakor pa marsikatera druge koristi delavstva? »Obznana« in različni dosedanja kompromisi z meščanskimi strankami od strani NSS nam kažejo biti zelo previdnimi.

Ni manj oprezni moramo biti s Korunovci. Ne samo način njihovega zahrbtnega obdelavanja posameznikov v naših političnih organizacijah, marveč tudi vse dosedanje bridke izkušnje nam ne kažejo drugega, kakor da moramo biti zelo nezaupljivi napram takemu ponudniku enotnosti ob priliki volitev. Sicer pa, morda da bi boljše izgledalo in vleklo, pravi disident Svetek v eni okrožnici, ki jo je podpisal, tudi o organizacijski enot-

nosti, ker baje imajo vse v svojem pravilniku, kakor mi, progresivni davek itd. Previdno pa molči o izvajanju tega ali onega našega načela. Progresivnost še dolgo ni način plačevanja prispevkov v štirih ali petih razredih, načelo obračunavanja prispevkov po številu prodanih markic je pa absurdno in da se načelo javnosti neha tam, kjer gre za lastne pristaše zakaj pa? To bi bilo kakor pri klerikalcih, kjer so grehi v pravi grešni obliki samo pri drugih ljudeh. Na ta način bi pa slabi elementi v socialistični stranki smeli uganjati tisto, kar bi mi pri nasprotnikih potom načela javnosti odločno pobijali. Vsak z lahkoto prizna, da bi to bilo farizejstvo.

To torej naj velja z ozirom na ono, baje zelo lahko možno tudi organizatorično zedinjenje. Zakaj je pa potem bila vprizorjena lanskega leta s pomočjo glavnega odbora »revolucija« in puč v stranki, če je sedaj organizatorično zedinjenje tako potrebno in lahko? Zdi se nam, da se s tem le obsojajo sami tisti, ki so iz osebnih trenutnih nagibov potom revolucije in puča v naši stranki povzročili cepitev enotne organizacije. Če nas torej res tako malo loči, potem pridite zopet zraven in smo edini. To, kar komu eventualno ni všeč v našem pravilniku, ima pa vsak naš član možnost, da stavi na merodajnih mestih tozadevne predloge za spremembo. Seveda mora tudi navesti dovolj važne in tehtne argumente, ki bi nepobitno govorili za njegov predlog in ni potem takem nobene sile, ki bi mogla spremembo tudi pri nas preprečiti. Revolucije, puči, anarhija ali orjunaštvo nas pa ne more prepričati o čem boljšem.

Pa pri Korunovcih velja še ena malenkost za nas, preko katere pa ne moremo brez nadaljnjega z njimi niti v enotno volilno fronto. Morali bi namreč jasno povedati in označiti svoje stališče do A. Kristana. O vsem so že z nami debatirali, samo tega vprašanja se vedno spretno izogibajo, kar naše nezaupanje le utemeljuje. Že enkrat smo dovolj jasno poudarjali, da z diskreditiranci v delavskem pokretu, dokler ostane vse po njihovem, ni zedinjenja in to poudarjamo tudi danes. In tudi pri sestavi koalicije delavskih strank radi enotnega nastopa ob priliki volitev je to vprašanje za nas zelo važno. Deržič, Brandner, Korun, Mihevc, Svetek, Čobal, Golouh itd. so za nas nesprejemljivi in sicer toliko časa, dokler ne dobimo garancij, da se storjene napake hočejo odpraviti in s smotreno iskrenim organizacijskim delovanjem popraviti. Na prazne besede ne damo nič.

Tudi smo se že dovolj jasno izrazili, da je naša želja in mnenje, da je treba ob volitvah organizacijsko misel med delavstvom zbuditi, poživiti in poglobiti. To zahtevo so prinesli odkritosrčno le od strani neodvisnih (NDS) na dan. Zdi se nam, da se vsaj pri tej skupini čimdalje bolj jasni. Mogoče, da ni več daleč čas, ko bo ta skupina odkritosrčno priznala, da ni vse korupcionarsko, socialpatriotsko, oportunistično, revisionistično, nagradarsko, ministerialistično, kristanovsko itd., kar je danes v Sloveniji socialistično. Njih misel ob priliki volitev je tudi naša misel. Še neka sprememba glede diktature proletariata in pa garancije, da se nas ne bi kar en blok poklonilo Moskvi, zaenkrat še proti naši volji, in nas ne deli prav za prav še veliko od njih. Sicer pa bodočnost bo pokazala, če smo se motili.

Vse tri stranke: NSS, Korunovci in neodvisno delavsko stranko smo imeli priliko spoznati pri skupnih pogovorih radi nastopa pri predstojajočih volitvah. To tukaj so naše misli za eventualno enotnofrontarstvo.

Ni izključeno, da se nas bo skušalo slikati, kot najogabnejše razdirače enotnosti delavskega pokreta — pa le ob volitvah — dasi smo mi za dalekosežnejšo organizacijsko enotnost sklicujoč se na to, da nismo ravno mi sedanje razcepljenosti niti malo krivi. Kesajo naj se poprej vsi tisti, ki so n. pr. pri nas razdor vprizorili. Pa mi vemo, da se ne kesajo, ker rajši na tatinski način zahrbtno vabijo,

lovijo in obdelujejo posameznike v naših vrstah s pomočjo najrazličnejših inekcij. Pa mi res ne poznamo vzroka, zakaj bi se spreminjali, mor-da na ljubo kakega kameleona? Če je komu žal po nas, zakaj ni ostal pri nas. Mogoče, da je treba še te preizkušnje za nas, da bomo mogli zaklicati Cankarjeve besede: »Bilo je treba te povodnji, da se izkaže, katera hiša je dovolj trdno zidana.« Najbrže, da bo ta povodenj zadnja. Utonili pa le ne bomo. —ek.

O B L E K E
O B NA **RO K E**
O. B. MESTNITRG 5
BERNATOVIČ.

Razno.

DOBER ODGOVOR.

K nekemu ljubljanskemu obrtniku, ki je ostal zvest »Napreju« so prišli »Socialistovi« trabant agitirali proti »Napreju« z besedami, ali še vedno to »cunjo« čita. Obrtnik jim pa reče, da ima še to »cunjo« iz časa, ko so oni sami tudi pri tej »cunji« sodelovali in ne ve, zakaj ne bi ostal nadalje naročnik »Napreja«, ker disidenstvo in kameleonstvo prepušča tistim, ki jim to njihova čast in karakter dovoljuje. — Torej tudi tako v tem slučaju so »Socialistovi« priganjači pogoreli. Čudimo se le, da za časa, ko se od »Socialistove« skupine vrši agitacija za enotno fronto z njimi, med našimi posamezniki in ko tudi nas oficijelno vabijo na zedinjenje, da ravno v tej dobi obenem agitirajo proti nam. To priča o neodkritosrčnosti in želimo dober tek vsem, ki bi se radi s takimi ljudmi kar na hitro roko zedinili. Mi bomo na vsak način previdni. —?

UREDBA O NOVIH DODATKIH ZA INVALIDE.

»Jutro« z dne 21. t. m. priobčuje članek pod gornjim naslovom. Gospodje okoli »Jutra« ala dr. Žerjav itd. se kar v masti kopljejo od veselja, kako bodo teh 100 milijonov na papirju razdelili med invalide. Koliko takih naredb je to kapitalistično »Jutro« že objavilo. Spomnite se le na železničarje, ki so bili podržavljeni pod pristašem Žerjavove klike, toda še zdaj jim ta slavna vlada dolguje dodatke za 7 mesecev. Tako lahko tudi invalidi še malo počakajo. Saj še niso tako lačni in strgani, da bi ne vzdržali dalj časa. Vlada predstavniki in Vaši odrešitelji so že na gorkem in mehkem. Vase bolj ne čutijo — in drobtinice še ne bo kmalu. Obljub bo pa za volilni manevar še mnogo. Invalidi poslušajte jih in potolaženi bodo vaši želodci...

Dolgovi naše države. Zastopniki centrale naše industrije so posredovali pri različnih ministrstvih za poravnavo dolgov. Državni aparat dolguje samo tvornicam vagonov 100 milijonov dinarjev. Ni čuda potem, če industrija propada in da se brezposelnost širi. Za parasite je denarja dovolj, ni ga pa za tiste, ki bi hoteli proletariatu dati zaslužka. Pa, samo, da zaradimo...

Socialistični koledar

za l. 1925

v platno trpežno vezan stane samo 12 Din. Širite ga! Naročite ga pri: Upravi »Napreja« v Ljubljani, p. p. 168.

V Nemčiji ne morejo sestaviti ministrstva, ker je najmočnejša stranka v parlamentu socialistična s 130 poslancev, ki pa ne marajo vstopiti v vlado.

»Slovenski Narod« z dne 21. t. m. poroča, da stoji Rusija pred državljansko vojno. Beležimo kot kronisti.

Ako piješ 'BUDDHA' čaj,
vživaš že na zemlji raj!

V Mehiki so ustoličili predsednika Callesa. Baj je član tamošnje socialistične stranke.

Naša vlada še ni ratificirala Rimskega pakta. V tem paktu so namreč omenjeni tudi državni uslužbenci in vpokojenci, katerim bi morala vlada izplačati večje svote. Pa vse dosedanje vlade od Pašiča in Pribičevića do Davidovića in Korošca so se Rimske-mu paktu upirale. Ni bilo časa... Ko pa je šlo za njih žep so imeli časa dovolj. Za ravno brezpravno paro pa ne pomaga noben pakt, nobena vlada. Ogoljufali so nas že pri izmenjavi 1 na 4. Zdaj pa čakamo odrešenja pri državnem svetu. Če pa še ta ne bo pomagal, bomo pa apelirali na Društvo narodov. Vpokojenec. (Op. ur. Pa tu di ta apel ne bo pomagal, ker naše vlade od najbolj svobodomiselnih do najbolj pobožnih že ni nič več sram. Edina rešitev je v lastnem delu. Organizirajte se in združeni z vsemi tr-pini iztrgajte državno vodstvo iz rok sebičnejšev in korupcionistov. Volite može, ki bodo res izvrševali voljo naroda.)

Albanija dolži vlado SHS, češ da je pomagala ter podpirala meščansko vojno v Albaniji. Vložila je protest pri naši vladi, in tudi zažugala, da se bo pritožila na »Zvezo narodov«.

Sovjetske blagajne prazne. Sovjetska vlada je sporočila predsedstvu Tretje internacionale, da ji ne more več dajati podpore, ker komunistične stranke po vseh državah propadajo.

Evropski železni trust. Iz Essena poročajo, da so povabljeni na predlog Nemčije in Francije zastopniki Češkoslovaške industrije železa, da se udeležijo pogovora in pogajanj radi industrije železa.

KAKAO VAN KASTER je najbolj priljubljen!

Kakor poročajo zagrebški listi, je izstopilo iz Radičeve stranke 21 poslancev pod vodstvom posl. Jalžabetiča (?).

Kapitalisti se bojijo. Zunanji minister dr. Ninčič je izjavil, da je vsa Evropa v nevarnosti zaradi destruktivne agitacije tretje internacionale, vendar je pa tudi pripravljena, da izvrši proti boljševizmu primeren protisunek. (Op. ur. Dajte delavcem, kmetom in javnim nameščencem kruha, dela in svobode, ne pa biča, pa se vam ne bo treba bati boljševizma.)

„ADRIA“ prašek za pecivo in
vanilin sladkor je najboljši!

Španci so v Maroku zopet dobili batine, pomikajo se proti morski obali. Ako de Rivjera ne bo poslal močne čete v Maroko, se mu lahko pripeti, da se bo moral kopati. Morebiti pa bo le špansko ljudstvo še voljno nositi svojo žrtev na altar klerikalno-španskega in internacionalnega kapitala (?).

COLOMBO CEYLON TEA
Marque speciale.

Dopisi.

Koroška Bela. Slučajno sem dobil v roke »Delavsko-kmetški list«, v katerem sem čital med drugim tudi poročilo o velikanskih krivicah, ki se baje godijo našim občanem pod današnjim obč. zastopom, ozir. županovim diktatom, kakor pravi dopisnik »Delavsko-kmetškega lista«. To bi bilo sicer v skladu z naziranjem onih, h katerim se pisec prišteva, in čujto, krivica se godi po mnenju dopisnika radi tega, ker je bilo na občinski seji — in ne na županov diktat! — sklenjeno, ugoditi prošnji več posestnikov, ki so prosili za podporo, da se popravi neka pot, ki je bila poprave nujno potrebna, in sicer tako, da prevzame nadzorstvo nad popraviljem občina. To radi tega, da bo poprava izvršena temeljito in da ne bo v par letih zopet novih stroškov. S. župan je tudi povedal, da so nekateri posestniki, kate-

pri volji odstopiti nekoliko svoje posesti, da se pot uravna in razširi. Glede stroškov je bilo sklenjeno, da prispeva občina 25%, vsi posestniki pa, ki omenjeno pot rabijo 75%, da lahko tisti posestniki, ki hočejo sami delati na cesti, lahko nanje odpada-joči del stroškov odslužijo. To je bilo sklenjeno in soglasno sprejeto na seji, ki je bila javna. Pisu dopisa v »Delavsko-kmetškem listu« bi se torej ne bilo treba lagati, potrudi naj še rajši prihajati na seje, čeprav mu najbrže ne bi mnogo pomagalo, ker spada v vrsto tistih, ki jim je laž duševna potreba. Sicer se pa zrcali vsa duševna zvođenost člankarja tudi v dopisu, ker najprej omenja, da rabi pot samo osem posestnikov, na drugem mestu pa priznava, da vozi več posestnikov po omenjeni poti in tu di on sam, ker je dobil tudi račun za njemu pripadajoči del stroškov. In ravno v tem grmu tiči zajec, ker mora za skupnost tudi on nekaj prispevati, to je pa tista velika krivica! Če bi imel od skupnosti same koristi, to bi že bilo, ali za skupno korist kaj žrtvovati, to pa takim »razredno zavednim« kakor je on, ne gre v glavo, ker jim je lastnim »jaz« nad vse. Toli-ko v odgovor, sicer pa v bodoče ne bomo odgovarjali na čenčarije takega duševnega zmedenca, ki ga dobro poznamo, pa tudi njegovega pomočnika. Omenim naj še nekega tiča, ki se po perju sicer nekoliko razlikuje od prvega, po petju pa prav nič. Na tem mestu mu bom zapisal par vrstic v svarilo, kajti v primeru podobnih izbruhov njegove domišljavosti bo treba zavzeti pot, ki mu gotovo ne bo ljuba. Je to neki g. Ž., posestnik in občinski odbornik v taboru SLS. Mož si domišlja, da so še vedno časi, ko so bile občinske seje le nekako zadostilo zakonu, sklepi sej — če so bili sploh kakšni sklepi napravljeni — in pa morebitne odredbe župana, če so bile potrebne, so pa dobili veljavo šele tedaj, kadar so taki »veliki« posestniki milostno dovolili. To pa se je zgodilo seveda le takrat, kadar so imeli oni koristi pri tem. Ker živi g. Ž. še vedno v taki domišljiji, se je pri nekem delu, ki je nujno, za katero pa ga ni nihče prosil za milostno dovoljenje, razjezil ter šel nad delavce, jih zmerjal ter oviral pri delu, češ, nobeden ne sme delati, mene ni nihče vprašal, in kdor ne plačuje direktnega občinskega davka, nima pravice niti stopiti na občinski svet! Vodjo omenjenega dela ter delavce je zmerjal s pritepenči, barabami i. t. d., on da plačuje razen tovarne največ davka, tisti pa, ki plačajo malo ali pa nič direktnega davka, nimajo nič govoriti — s tem je mislil predvsem na naš obč. klub in napredni blok, ker so sami delavci in mali posestniki, ki so mu trn v peti. Zapomni si, g. Ž., kakor je že zgoraj omenjeno, naj ti bodo te vrstice v svarilo in vedi, da v bodoče za slične pojave ne bomo natikali rokavic. To naj za danes zadostuje.

Iz Sošanja smo prejeli znesek Din 99.50, obračuna pa še ne, zato tudi ni v pregledu vpoštevam.

18 let priznane
kapsule „LARUCIN“
(odobrene od ministrstva za narodno zdravje) zdravijo naj-sigurnejše gnojno kapavico (triper) in boleznj mokril.
Škatlja 20 Din v vseh lekarnah.
Direktno: Apoteka BLUM.
Subotica.

K VOLITVAM.

Kaj so volitve in pa kako velike važnosti je ta institucija za proletarijat, še dandanes precejšnje število delavnega ljudstva ne ve.

To vidimo in se lahko prepričamo iz statistike ne samo v naši državi, temveč tudi v drugih bolj kulturnih državah, kako ogromno število volilcev se ne udeleži volitev. Kajti le pri volitvah si popolnoma enakopraven s kapitalisti in lahko odločiš, kakšno življenje in kakšno gospodarstvo naj zavlada v državi. To življenje in gospodarstvo opisujejo različni ljudje

vsak po svoje. O tem se lahko prepričaš tudi iz časopisov, ki jih pošiljajo vse stranke med ljudstvo.

Proletarcem, h katerim spadajo gotovo tudi mali kmetje, je pa v današnjih razmerah težko doseči pravo zavednost, ker jim sedanja oblika družabnega reda vedno bolj krajša življenje. Da jim pomaga najti pravo zavednost, zato prava socialistična ideja, ki je že močno razvita na Slovenskem, kritizira sedanjo obliko družabnega reda in razkrinkuje vse nacionalistične, verske, pa tudi tiste »socialistične« grupe, ki so za obdržanje sedanjega družabnega reda.

Razumljivo je, da naleti pravi socialist na najhujši odpor pri zgoraj navedenih grupah, kadar razlaga socialistične ideje in končni cilj socializma. Ker je pa socialistična ideja že močno zasejana med slovenskim narodom, jo moramo najodločnejše čuvati, da ostane čista in bi bilo zelo pogrešno, če bi jo umazali s tistimi, ki so svojo že zapeljali v kapitalistične vode.

Neka socialistična pisateljica je napisala to-le: usmiljenje povišuje usmiljenega rad pomilovanega. S tem je dokazala, da socialist ne sme biti usmiljen, temveč vedno pošten in pravičen. Zato opozarjam vsakega resnega socialista, da naj se nikdar ne prenaagli v svojem usmiljenju, kadar ga kdo iz kapitalističnega sorodstva prosi osebno ali pa tajno v pis-mu, da bi mu dal svoj glas ali pa posredoval med njim in med ljudstvom. Časa so imeli dovolj, da bi se poboljšali — tisti, ki so vedno rovarili proti pravi socialistični stranki.

Čeprav sem doma na periferiji Slovenije, sem se vendar potrudil izdelati predlog za zedinjenje socialističnih frakcij na Slovenskem, po katerem bi bilo zedinjenje res mogoče. Poslal sem predlog, ki je bil v »Napreju« objavljen, tudi »Socialistu«, ali od tam ni bilo drugega odgovora, kakor zasmehovanje načela javnosti in javnih računov. Zato naj premiš-ljuje vsak o tem, kdor dobi od gos-pode kakšno vabilo.

Zasip pri Bledu. — Jernej Bregant.

Verd pri Vrhniki. V »Ljudskem Glasu« z dne 20. decembra smo pisali, da namerava g. Lenarčič pretvoriti dolino pri Planini v jezero. Prej bi pa dal zamašiti približno 80 naravnih in vidnih požiralnikov. Vodo tega jezera bi imel za vodno rezervo za čas suše. Po Kressovem projektu pa bi se voda odtekala iz doline potom kanala in tunela. V primeru poplave Planinske doline bi se torej preobilna voda po Kressovem projektu lahko odpeljala hitreje, kakor do sedaj. Seveda bi morale biti pri Kressovem projektu zatvorice, da bi se odvod vode po tunelu zaprl, kadar bi bila nevarnost, da struga Ljubljanice ne bi mogla več požirati vode in bi se razlila na Ljubljansko barje. Ravno s tem je operiral gosp. Lenarčič in govoril v močvirskem odboru o tej nevarnosti, ki se da lahko preprečiti. Na ta način je pridobil za sebe odbor za osuševanja barja in nekatere občine, ker so poslušali le g. Lenarčiča ne pa zastopnikov »Kressa«. — Iz tega je razvidno, da Kressov projekt ne škoduje Ljubljanskemu barju, ker bi se vodo-vod vode po tunelu lahko vsak hip zaprl; projekt bil bi pa za Planinsko dolino velikanskega pomena, ker je sedaj poplavljen, po več tednov, kar bi se po dovršeni zgradbi zelo ome-jilo. (Dalje prih.)

NAŠI IZDELKI:

Dvojnosiadna ržena ŽIKA
v rdečih zavitkih,
Dvojnosiadna ječmenova ŽIKA
v modrih zavitkih,
Slajena ječmenova ŽIKA
v zelenih zavitkih
so najboljši!
Zahtevajte le Žiko!

Vrhnika. Čitali smo v »Jutru« o raznih nedostatkih v vrhniškem v-laku n. pr., da ni kurjen, da se okna slabo zapirajo, da je prepah itd. Čuti-

mo bližajoče volitve. Gospodje demokrati hočejo javno pokazati svojo neznanjsko skrb za ljudski blagor, da bi jih ljudstvo volilo. Pesek v oči nevednim ljudem! Mi pa vemo, da sta v upravnem svetu vrhniške lokalne železnice gospoda Josip Lenarčič in Gabrijel Jelovšek, somišljenika JDS.

Zakaj dopisnik »Jutra« ne zahteva od teh dveh svojih somišljenikov, da se napravi red na vrhniški železnici? Seveda, če se vozi človek v toplem kožuhi, mu ni potrebno, da bi se kurili vagoni. — Popotnik.

Zagreb. Ravnateljstvo državnih železnic v Zagrebu in ministrstvo sa-

obračaja vprašamo javnim potom, ali nam hoče preskrbeti svetilniški material, ki ga že nujno potrebujemo za izvrševanje službe. Če ne, bomo prisiljeni prositi po zagrebških ulicah za cunje in drugo, da ne bo promet zadržan in da nam bo mogoče vršiti svojo službo. — Re.

Lastnik: »Sloga«, r. z. z. o. p.
Izdajatelj in odgovorni urednik:
Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)
Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.
24. XII. 1924. — 2500.

Priporočamo tvrdko
Josip Petelinc
Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika za vodo.
Najcenejši nakup
negavic, žepnih robcev, brisalk, klota, belega in ružavega platna, šfona, kraval, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potrebščin za šivilje, krojače, Solingen škarij za pri-
krojevanje in za obrezovanje trt. NA VELIKO IN MALO.

IN VI MILOSTLJIVA GOSPA?
Želite li, da se končno iznebite Vaših peg? Veselite se čiste in bele kože? Poišite torej LEKARNARJA FELLERJA
ELSA-POMADO ZA OBRAZ IN OBVAROVANJE KOŽE, to odlično sredstvo za lepoto, za vzdržanje mladeniške kože, katero zanesljivo odstrani vse nečistoče kože, prišče, pege, lišaj, zajedavce, ogrce. Da celo nabori in gube se odstranijo z redovito masažo s pomočjo Fellerjeve kavaške Elsa-pomade za obraz in obvarovanje kože.
ZA POIZKUŠNJO 2 lončka z zavojnico in poštnino za 36 Din., toda le tedaj, ako se denar pošlje vnaprej, kajti po poizkušnji je za 10 dinarjev poštnina višja.
Naročila naslovite na:
EUGEN V. FELLER, lekarnar
VSTUBICI DONJI, Elsalg 252 Hrvatska.
ELSA-TEROČE LILJINO MLEKO, ide-ino negovalno sredstvo za p. h.
ELSA-LILJINO MLEČNO MILO, ELSA-BORAKSOVO, ELSA-GLICE-
RINSKO MILO, so mila lepote vsake elegantne gospe.

Dobro boste hodili!
v Suttnerjevih čevljih! Čevlji tvrtke Suttner je nenadomestljive trajnosti, čvrstosti, moderen in eleganten, a pri tem po ceni! Skrbno izdelani iz izbrane-
ga dobrega usnja! Ima Suttner je garancija za dobroto in solidnost! Tudi polučevlje in sandale, enako tudi bogato izbiro srajc, naramnic, sportnih kap, Vam nudi bogato ilu-
strirani cenik, v katerem najdete tudi vsakovrstno j. dilno orožje, škarije, žepne nože, doze za ci-
gare in tobak, kresala, verižice in krstne obeske. Pošljite 2 dinarja za cenik na
RAZPOŠILJANICO H. SUTTNER
v Ljubljani št. 990 Slovenija.
■ Pri tej priliki se lahko naroči Fellerjeva Elsa-mila v 5 vrstah: Liljino-mlečno-glicerinsko, boraksovo, kufanovo in milo za brtje.

JOHAN
se dobi v vseh
specerijskih prodajalnah
Vsak
zaveden
proletarec
mora biti
naročnik
Napreja!

Vesele Božične praznike
priredite vsem svojem, prijateljem in znancem, ako jih obdarite z modnimi potrebščinami, ki jih v najlepši in najcenejši izbiri kupite pri
Drago Schwab, Ljubljana.

Prvovrstna dalmatinska vina dobite čez ulico v gostilni
„Pri Dalmatincu“ Rimska cesta šte. 11
po 9 Din. liter.

ČAJ V ROBBINI

ČAJNA ROČKA
„popolna“
ZATO V VPORABI NAJCENEJŠI IN OBENEM NAJFINEJŠI

Ni Vam več potrebno
godrnjati radi draginje, ker sedaj lahko dobite vse vrste blaga za obleke in perilo pri tvrdki
I. N. ŠOŠTARIČ, MARIBOR,
ALEKSANDROVA CESTA 13
po zelo znižani ceni
na pr. sukno po 60—, 70—, 90—, 100— Din itd., platno po Din. 11—, 14—, 16—, 20— itd., izgotovljene srajce Din. 44—, 50—, 56— itd., spodnje hlače po Din. 32—, 34—, 40— itd., izgotovljene obleke, in drugo za vsako ceno. Železničarji dobijo blago tudi na obroke.

Zadruga pozor!
PERHAVEC & VALJAK
Tovarna za izdelovanje likerjev, desert vin in sirupov d. z. o. z.
Maribor.
IZDELUJEMO TOČASNO:
Chartreuse
Benediktinec
Alaš-kimovec
Jajčji konjak
Vanilja
Grenčak (želodčni liker)
Vermouth
Marsala
Marsaletta
Malinov sok
Punč
Rum
Medic konjak
Naši likerji, fina vina in sirupi so samo pristni, prvovrstni izdelki, iz najfinjših zelišč izdelani in prekašajo vsako tu-
in inozemsko konkurenco.
ZAHTEVAJTE NAŠ CENIK!

ZLATOROG

NAŠIM ROBBINAM
priporočamo
našo pravo domačo
KOLINSKO
cikorijo,
izvrsten pridatek za kavo.

Ribje olje
medicinsko, norveško sveže
v zalogi
Drogerija ANTON KANC,
sinova Ljubljana, Židovska
ulica 1.
Razpošilja tudi po poštnem
povzetju.
Steklenica po 9 in 12 Din.

Gostilna
„Pri Dalmatincu“
Rimska cesta 11.

Frančiška Čenčič
Sv. Petra nasip šte. 71.

UČITELJSKA TISKARNA
Ljubljana — Frančiškanska ulica šte. 6
registrovana zadruga z omejeno zavezo.
Tiskovine
za šole, županstva in urade, najmodernejša plakate in vabila za veselice, letne zaključke. Najmodernejša uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.
STEREOTIPIJA LITOGRAFIJA